

Τα τριαντάφυλλα του Κανλικά.

Το θέμα είναι ότι ο μεγάλος μου αδερφός δεν έχει μάθει να χάνει. Η παραδοχή της ήττας είναι ένα απ' τα πολλά που αρνείται κατηγορηματικά να δεχτεί. Το πιο ενοχλητικό γι' αυτόν όμως είναι να επισκιάζεται απ' τη νίκη κάποιου τελείως διαφορετικού και κατά την άποψή του κατώτερου. Έτσι λοιπόν βρέθηκε η αφορμή για να αλλάξουν κάποια πράγματα μέσα του. Με μια ήττα.

Θα πηγαίναμε με το Γιώργο στη στάση που βρισκόταν λίγο πιο κάτω απ' το λύκειο και με το λεωφορείο θα φτάναμε στο Πλαγιάρι όπου θα περνούσαμε ολόκληρο το Σαββατοκύριακο με τον παππού Γιωρίκα και τον μεγάλο, πράσινο κήπο του. Την ομαλή πορεία της αναμενόμενης ρουτίνας αλλοίωσε ένας πολυτάραχος αγώνας ποδοσφαίρου. Αυτός ευθυνόταν για τη μετατροπή του εξώρου του Γιώργου σε τρίωρο και τον ανεξήγητο, ξαφνικό θυμό της Ζαχίρα προς το μέρος μου.

« Ο αδερφός σου πλακώθηκε με τον Αρίφ, επειδή την ώρα της γυμναστικής έπαιζαν μπάλα και η ομάδα του Γιώργου έχασε εξαιτίας του γκολ που έβαλε ο Αρίφ. Ο Γιώργος απ' ότι φαίνεται ζορίστηκε και άρχισε να φωνάζει ότι το γκολ ήταν οφσάιντ ενώ...»

« Ενώ δεν ήταν.» συμπλήρωσα απογοητευμένη και καθ' όλου έκπληκτη.

« Έτσι είπαν τα παιδιά. Του έδωσαν αποβολή για την υπόλοιπη μέρα, γιατί εκείνος επιτέθηκε πρώτος στον Αρίφ και του μάτωσε το στόμα.» με πληροφόρησε μια κοπέλα απ' την τάξη μου. Η ευδιάκριτη αποστροφή που έτρεφε ο Γιώργος για τον Αρίφ Μπάμπα και τους υπόλοιπους μετανάστες ήταν γνωστή σ' όλο το λύκειο. Όπως γνωστή ήταν η φιλία μου με την αδερφή του την οποία ήμουν αποφασισμένη να προστατέψω απ' την ανούσια ρατσιστική νοοτροπία του Γιώργου.

Η οικογένεια της Ζαχίρα και του Αρίφ διέφερε απ' τους υπόλοιπους αλλοδαπούς στην Καλαμαριά, καθώς οι γονείς τους δεν είναι μετανάστες, αλλά πολιτικοί πρόσφυγες απ' το Ισλαμαμπάντ του Πακιστάν που εκδιώχθηκαν λόγω των δημοκρατικών πεποιθήσεών τους.

Βρήκα τον Γιώργο στη στάση σκοτεινό και αμίλητο, με τον καπνό να αναδύεται απ' τα ρουθούνια του και ένα φρεσκοσβησμένο τσιγάρο να λιώνει δίπλα στα φθαρμένα αθλητικά του. Συνήθεια που υιοθέτησε απ' τους δήθεν πολιτισμένους Θεσσαλονικιούς φίλους του.

« Τι έπαθες Γιωρίκα κι έχεις κάτι μούτρα μέχρι το πάτωμα;» επέμενε να μάθει ο παππούς μόλις μπήκαμε στο αγροτικό του.

« Τίποτα...» μουρμούρισε ο Γιώργος στραμμένος στο παράθυρο του αμαξιού σαν να είχε βυθιστεί σε κάποιο άγνωστο λήθαργο. Έπειτα ο παππούς έριξε πάνω μου μια γρήγορη ματιά που σηματοδοτούσε την προσδοκία του να αποσπάσει πληροφορίες από εμένα.

Στο σπίτι κάθε βήμα του πυροδοτούσε το θυμό του και με μια αστραπιαία κίνηση εκτόξευσε τη τσάντα του στο δρύινο τραπεζάκι του καθιστικού, μετατοπίζοντας και ρίχνοντας ένα λευκό πουγκί με σπόρους. Αμέσως ο παππούς σιωπηλός αλλά φανερά ταραγμένος έπεσε στα γόνατα για να μάσει τους διασκορπισμένους σε αμέτρητες κατευθύνσεις σπόρους.

«Επειδή εσύ κάνεις το ένα λάθος μετά το άλλο, δε σου φταίμε εμείς!» του ούρλιαξα.

« Ενώ εσύ είσαι καλύτερη, που κάνεις παρέα μ' αυτή την ερμαφρόδιτη με το μουστάκι!»

« Σταμάτα να αποκαλείς έτσι τη Ζαχίρα παλιορατσιστή!»

« Τι είπες;» ξεφώνισε με την πιο νευριασμένη φωνή του και πλησίασε με απειλητικές δρασκελιές προς το μέρος μου.

« Σταματήστε να μαλώνετε και βοηθείστε με να τα μαζέψω. Μετά θα μου δώσετε εξηγήσεις για τη συμπεριφορά σας.» είπε ο παππούς.

Καθίσαμε στο μπαλκόνι με μια πορτοκαλάδα μπροστά μας, εκτεθειμένοι στη ζέστη του Απριλίου. Ο παππούς έδειχνε ζαλισμένος από τις ανακατεμένες εξηγήσεις μας.

« Θένια , πες μου εσύ τι έγινε, γιατί ο Γιώργος σίγουρα δε θα είναι αντικειμενικός.»

« Ναι Παρθένα ανέλυσε τα γεγονότα.» με ειρωνεύτηκε ο Γιώργος. Με νευρίασε με το ύφος του, όμως τον υπάκουσα. Μόλις τελειώσα με την αφήγησή μου, ο παππούς έβγαλε στην επιφάνεια την απογοήτευσή του μ' έναν αναστεναγμό. Μπήκε για λίγο μέσα και επέστρεψε με το λευκό πουγκί στο χέρι. Το τοποθέτησε προσεκτικά στο κέντρο του τραπεζιού και είπε: « Βλέπετε εκείνη την τριανταφυλλιά;»

Τα βλέμματά μας στράφηκαν σε μια τριανταφυλλιά, στολισμένη με πορφυρά, αναγεννημένα άνθη, ακριβώς απέναντί μας. Αυτό το όμορφο φυτό προσέφερε μια κόκκινη ζωντάνια στο μελίχιο κήπο του παππού, από τότε που θυμάμαι τον εαυτό μου.

« Θα έπρεπε να σας πω την ιστορία αυτής της τριανταφυλλιάς νωρίτερα, αλλά πάντα το ξεχνούσα. Λοιπόν αυτό είναι το παλαιότερο φυτό σ' αυτόν τον κήπο, γιατί ζει και βασιλεύει απ' το 1922, δηλαδή από τότε που την οικογένειά μας την πήρε ο άνεμος της προσφυγιάς και την έριξε εδώ που είμαστε. Η μαμά μου τότε 16 χρονών, ίσα με τη Θένια, φύτεψε μερικούς σπόρους που φύλαξε στην τσέπη της και τους έφερε απ' το Κανλικά, το χωριουδάκι κοντά στην Τραπεζούντα απ' όπου καταγόμαστε. Τους υπόλοιπους τους έβαλε σ' αυτό το πουγκί και όταν έφτασα στην εφηβεία μου τους έδωσε λέγοντάς μου ότι αν έφευγα ποτέ, να τους έπαιρνα και μ' αυτούς να διατηρούσα ένα κομμάτι της πατρίδας ζωντανό. Όλα αυτά σας τα λέω, γιατί κι εμείς από πρόσφυγες καταγόμαστε, όπως αυτά τα παιδιά στο σχολείο σας. Και βλέπετε ότι ακόμη και με κάτι ασήμαντο όπως ένα φυτό προσπαθούμε να μη ξεχάσουμε. Γι' αυτό Γιώργο όχι μόνο δε θα έπρεπε να συμπεριφέρεσαι έτσι, αλλά θα έπρεπε να βοηθάς αυτά τα παιδιά να προσαρμοστούν.»

« Μα αυτός ο Αρίφ με εκνευρίζει.» πήγε να απολογηθεί ο Γιώργος.

« Όλοι οι αλλοδαποί σε εκνευρίζουν.» τον διέκοψα. « Ξέρω όμως το λόγο για τον οποίο τους πας κόντρα. Θέλεις να είσαι ίδιος με τους υπόλοιπους φίλους σου, για να σε αποδεχτούν, με αποτέλεσμα να γίνεσαι ρατσιστής σαν αυτούς. Το ξέρεις ότι κάποιοι σας αποκαλούν 'η συμμορία του Χίτλερ';»

« Ναι , καλά. Οι περισσότεροι στο σχολείο ...»

« Δεν κάνουν έτσι. Τουλάχιστον όχι τώρα, στο λύκειο.» αποφάνθηκα. « Κι αν θες να ξέρεις, ο Αρίφ σε θαυμάζει ως ποδοσφαιριστή.» Αυτό το τελευταίο υποδαύλιζε την έκπληξη στο πρόσωπό του Γιώργου, κι όμως ήταν αλήθεια.

« Γιώργο, ο πατέρας μου συνάντησε πολλούς σαν εσένα όταν πρωτοήρθε και συγκεκριμένα υπήρχε ένας συνομήλικός του, που ηγούνταν των προσβολών και των πειραγμάτων, ο οποίος στον πόλεμο πυροβολήθηκε και μόνο ο πατέρας μου βάλθηκε να τον βοηθήσει. Το γεγονός αυτό ήταν υπαίτιο για την μετάνοια του και τη δημιουργία μιας νέας φιλίας.» είπε ο παππούς πριν κατέβει στον κήπο για να ποτίσει την τριανταφυλλιά.

Όλο το υπόλοιπο Σαββατοκύριακο ο Γιώργος το πέρασε μέσα στη σιωπή. Ποτέ δε προδίδει τις σκέψεις του, αλλά απ' την υποτονική του διάθεση φάνηκε ότι κάτι απ' όσα ειπώθηκαν τον κατέτρυχε. Τη Δευτέρα, στο σχολείο πείστηκα ότι σ' αυτό το διήμερο ψυχικής ενδοσκόπησης ο Γιώργος ένιωσε έστω και λίγο τον πόνο των προσφύγων, όταν τον είδα στο προαύλιο να ζητά συγγνώμη απ' τον Αρίφ, αγνοώντας όσους τον κατέκριναν για την πιο σωστή πρωτοβουλία που πήρε μέχρι στιγμής.

Ο αδερφός μου, καθώς φαίνεται, παρέλειπε το γεγονός ότι η προσφυγιά έχει σημαδέψει τόσο την οικογένεια των Μπάμπα όσο την ιστορία της δικιάς μας οικογένειας. Είναι ο συνδετικός μας κρίκος. Είχε ξεχάσει ότι οι πρόγονοί μας πέρασαν τα πάνδεινα για να γλιτώσουν απ' τους Τούρκους, ξεριζώθηκαν απ' τα πάτρια εδάφη τους, έζησαν πολυκύμαντες ζωές και ήρθαν απ' τη Τραπεζούντα στην Ελλάδα όπου έγιναν αντικείμενα ρατσισμού και χλευασμού των ντόπιων. Έπαθαν δηλαδή ότι ζούσαν καθημερινά τα παιδιά των μεταναστών απ' το Γιώργο και τη λεγόμενη συμμορία του Χίτλερ, απ' την οποία ο Γιώργος αποστασιοποιήθηκε με το πέρασμα του χρόνου, για να γίνει φίλος με τον Αρίφ.

Νικολέτα Αποστολίδου

Γενικό Λύκειο Άργους Ορεστικού